

В ЛІСОВОМУ ХОРОВОДІ

Знайомі незнайомці

Восени Джмелик та його друзі Книжечка, Пензлик і Нотка надумали завітати до лісу. Відгадайте загадку і дізнайтеся, хто їх там зустрів.

Навесні веселять,
Влітку холодять,
Восени золотять,
А взимку гріють.

Здогадалися, про кого йдеться? Так, це дерева.

- *Чим вони звеселяють нас навесні?*
- *Як холодять влітку, а гріють взимку?*
- *Чи бачили ви вже десь золотаве дерево цієї осені? Яке саме?*
- *Якими ще барвами осінь прикрасила дерева?*
- *Чи всі дерева в лісі змінили своє забарвлення? Чому так сталося? Чи не помилилася осінь?*

Джмелик і його друзі вже й на лісовій галявині. Дереву лагідно зустріли їх, простягнули руки-віти, вітаючись, ласкаво зашелестіли листям, показали свої осінні обнови.

Етюд “Дерево”

Уявіть, що ви дерева в осінньому вбранні. Легенький вітерець лагідно шурхотить вашим листям. Он ідуть Джмелик і його друзі. Привітайтеся з ними. Зненацька вітерець набув сили, перетворився на вітер.

- *Як тепер хитаються ваші віти?*
- *А якщо вітер перетвориться на вістряган? (Тоді будуть хитатися не лише віти, а й стовбур, і, напевно, всі листочки облетять).*

Вітер вдосталь награвся з вітами дерев і вщух.

Дерева запросили Нотку і Книжечку погойдатися. За цією приємною справою між друзями зав'язалася цікава розмова, і ось що розповіла розумниця Книжечка.

Корисні сусіди

Дерева називають “легенями планети”, бо вони насичують повітря киснем, який потрібен людям і тваринам для дихання.

З деревини зводять будинки, виготовляють меблі, папір, музичні інструменти, іграшки та багато іншого.

Плодові дерева частують людей смачними фруктами та ягодами.

- *Назвіть їх. (Яблуня, груша, слива, абрикос, вишня, черешня, айва, алича.)*
- *Чим ці дерева відрізняються від лісових?*

Бруньки, квіти, листя та кора деяких дерев мають цілющі властивості.

Сухі дерева рубають та перетворюють на дрова для опалення осель.

Листя, що опадає з дерев, стає поживою для деяких тварин, збагачує землю корисними речовинами.

Коріння дерев зміцнює ґрунт, рятує схили від оповзнів.

А ще дерева милують наше око, надихають на творчість.

- *Чим ще корисні дерева?*

З чого складається дерево?

Джмелик прочитав віршика та попросив друзів пригадати, з яких частин складається дерево.

ДЕРЕВО

- Нащо у дерева стільки гілок?
 — Це — щоб гойдати веселих пташок,
 Щоб перехожому затінок дати
 Чи від дощу у негоду сховати.
 — Ну а навіщо такий стовбурище?
 — Щоб підніматися вище і вище
 В небо, туди, де птахи та блакить,
 Де золотаво сонце горить.
 — Нащо ж коріння таке довжелезне?
 — Щоб дереву бути міцним і кремезним!

Анатолій Костецький

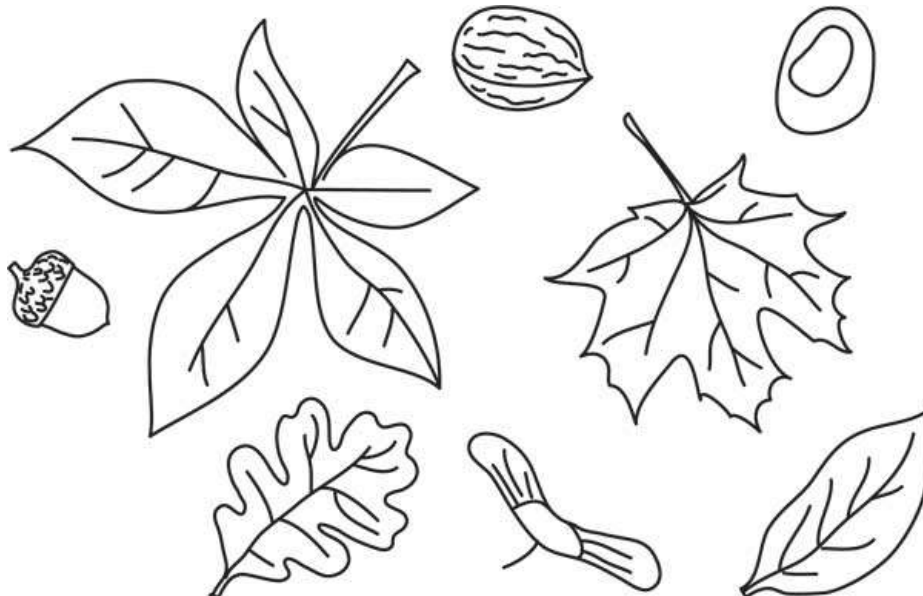
- *Які ще частини дерева не названо у вірші? (Підказка: вони з'являються на дереві час від часу).*

Звісно, це бруньки, квітки, листя, плоди.

- *У які пори року ці частини дерева можна побачити?*
- *Як ви гадаєте, про що розповіли друзям Нотка і Пензлик?*

Завдання 1 (робочий зошит, частина 1, с. 47)

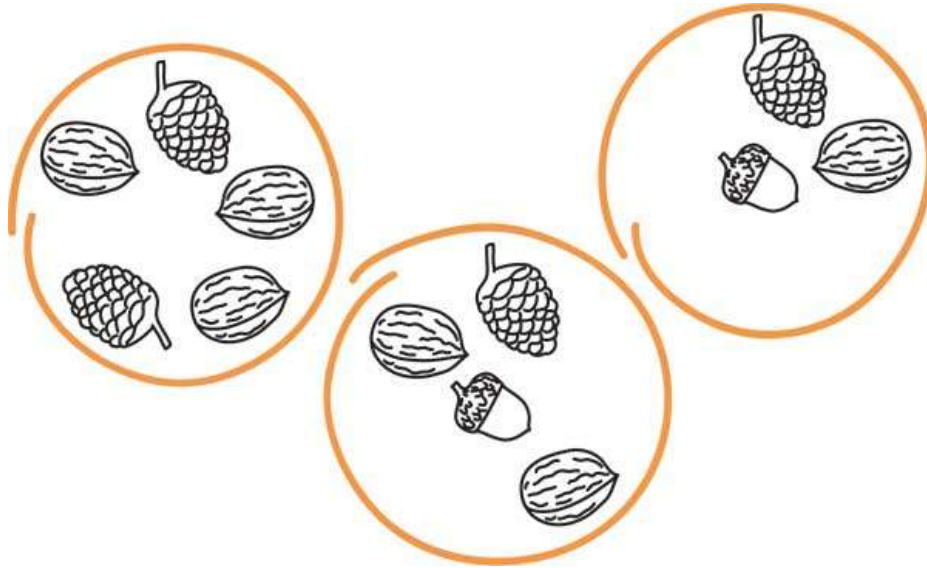
З'єднайте лініями в пари листки і плоди, що належать одній рослині. Розфарбуйте їстівний плід.

- *Як цей плід називається? Чим він відрізняється від решти плодів?*
- *Які з цих дерев можна побачити в місті? У лісі?*
- *Уважно роздивіться на прогулянці дерева навколо. Яке у них листя? Які плоди?*
- *Візьміть їх та зробіть гербарій. Хто знайде більше різних плодів?*

Завдання 2 (робочий зошит, частина 1, с. 48)

Домалюй плоди в кожному колі так, щоб групи стали однаковими.

- Знайдіть різні плоди та поклади їх в обручі. Тепер ви можете оживити малюнок і створити різні цікаві задачки.
- Придумайте власні завдання про дерева та запропонуйте друзям їх розв'язати, а ви розв'яжете їхні.

Лісова плутанина

Поки друзі розважалися й розмовляли, дерева домовилися здивувати своїх гостей і помінялися плодами.

- Подивіться уважно, впізнайте дерева та назвіть плоди, які висять на їхніх гілках. Яким деревам вони насправді належать?
- Відшукайте усіх лісових мешканців, які сховалися в лісі. Скільки пташок ви помітили? Скільки тваринок?
- Роздивіться навколо. Як більшість дерев у лісі назвати одним словом? А як називається цей ліс?
- Яке дерево відрізняється від інших? З якого воно лісу?
- Які смачні дарунки осіннього лісу зображено на картині?
- Порахуйте грибочки та горішки. Чого з них більше?
- Якими плодами будуть ласувати лісові мешканці? Що до вподоби яскравій красуні-сойці? А що любить білочка? Чим обідатиме дятел? А чим їжачок?
- Чи бували ви в осінньому лісі цього року? Які дерева бачили? Чи принесли з лісу смачні та красиві гостинці?

Бесіду вели **Аніта Майданюк** та **Ганна Остапенко**